

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falclono-féle ház.
Kiadóhivatal:
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Ilgész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Külföldieknek: 5 évre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.
Külföldieknek különben csak utólag és esztendőnként.

Telefonhálózat a megyében.

A multkor az az öröndetes hír terjedt el a városban, hogy báró Vojnics István dr. főispán azt az öröndetes hírt hozta Budapestről, hogy a megyei telefonhálózat létesítésének eszméjéhez az illetékes miniszter is hozzájárult és így annak megvalósulását a közel jövőben várhatjuk.

Nem tudom, mennyiben felel meg ez a hír a valóságnak. Akár igaz, akár nem, annyi bizonyos, hogy magának a megyei telefonhálózatnak a kérdése megyénk jövő fejlődésére nézve olyan fontos, hogy az említett hír alkalmából is érdemes arról röviden értekezni.

Magának a telefontnak, e zsenialis találmánynak a jelen specialis szempontból — való előnye kétségtelenek. Ahogy a híreket hallottam, olvastam, máris lelki szemem előtt lebegett a szóbeliség és közvetlenség által megte-remthető háladási, szép jövő. A közgazgatás döcögő szekeré — még szó szerint való értelemben is, mert nagyobb s sokszor rossz utakat kell a

megye területén megjárni — gyorsabb tempóban fog haladni, a hivatalos ügyek, a megyeheli polgárok ügyes-bajos dolgaiban való intézkedés késedelmességének, lassuságának ideje megszűnik.

Sajnos, ma mindez még csak ábránd, de szívós kitartás és hasznos áldozatkészség könnyen megvalósíthatja az ábrándokat.

Hisz az ország több — és pedig kisebb-nagyobb — törvényhatósága (csak pl. a mult héten Zalavármegye), beláta a telefon megfizethetetlen korszerűségét, a saját és az állam érdekében elhatározta annak felállítását és ma már vígan szól a csengő és kényelmesen diskurálnak az egymástól jó pár kilométer távolságban fekvő községi irodák.

A mi törvényhatóságunknak is mindig meg volt az érzéke a valóban fontos és kívánatos követelmények iránt s éppen ezért joggal reméljük, ha meg lesznek keresve, ha csak lehetséges, keresztülviszik az eszmét, a lehetségeségét pedig alig vonhatjuk kétségbe.

De nemcsak e részen, — az egész vármegyében. Ma — természetesen —

írásbelileg érintkezik a törvényhatóság a községekkel stb. Ez helyes, szükséges is, mert az aktákat elteszik és azokból évek hosszú sora után is megtudhatják, hogy mi történt az ügyben. Mint azonban röviden már megrenditettem, számtalan ügy van, ami sürgős intézkedést igényel, de nem oly fontos, vagy nem olyan természetű, hogy arra a jövőben is szükség volna. Az ily ügyekben nem legzélszerűbb-e élőszóval intézkedni?

Tekintsük tovább a közbiztonságot. Milyen kiszámíthatatlan előnyvel jár itt a telefonösszeköttetés! A bűncselekmény tettese még néhány meternyre sincs a színhelytől, amikor a megye összes községe és csendőrszei értesülést szereznek az esetről.

Azt az ellenvetést tehe né valaki, hogy azt távirati uton el lehet intézni. Ez ellen felhozhatjuk azt, hogy nincs minden községben táviróhivatal, a vasuti állomásokkal kapcsolatosak jellegükön fogva késedelmeskedhetnek s hogy végre a táviratban csak néhány szóval lehet a dolgot előadni, miért is az gyakran értelmetlen, vagy legalább is homályos.

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ TARCZAJA“

Vázlatok a képzőművészethez.

A Z. és V. eredeti tárczája.

— Írta: D. Gy. —
(Folytatás.)

Azzal pedig, hogy e négy elem az az ember gondolkozó szelleméből mindjobban kibontakozott, egyszersmivel megszületett az alap a képzőművészetek ragyogó palotájának felépíthetéséhez.

Az emberrel magával született művészi szellem felkeltésének s ezzel a képzőművészet keletkezésének ily módon való megvilágítása nagyjában hypoletikus Hypoletikus mert positiv adatainak igen gyatrák. Aztán meg a történet előtti korban ment ez a folyamat végbe, már pedig ebből az időből sem írott, sem szóbeli, — hogy omány,

— emlékeink nincsenek, melyek közelebből megismertethetnének bennünket e roppant nagy terjedelmű korral. Azok a szörványos emlékek pedig (szoborok), melyek fennmaradtak, ha nem is törmelékek, de többnyire olyanok, melyek rendkívüli éles megbíralásra várnak.

Vázlatunk azon pontja, melyben érintjük, hogy az ősök előbb egy időmatalan kőben imádták az Istent, egybe esik a durva kőkorszakkal, melyet paleolit korak is hívnak.

Az isten szobrok készítése pedig az emberi test tanulmányozásának kezdő időpontjával; mely időpontot előbbre helyeztünk, mint azt a kort, melyből már egységes műemlékeink vannak, mint pld. az épületek díszítésére használt szobrok, — nem lehet. Mert csak attól az időtől beszélhetünk oly képzőművészetről, mely

már különálló műveket alkot, a mely kor képes ilyen emlékeket felmutatni. Szó sincs róla, mintha ezzel azt mondanánk, hogy a már többször említett tárgyakon látható vésések egyáltalán nem lennének művészi munkák. Azok, de csak az akkori időkhöz mérten. És csak a be-vésés termékei. Magukban véve még nem három kiterjedéssel bíró szobrot. Hyenek csak később, az építészeti kapcsán, az Istenség eszméjének megalkotásával keletkeznek. Mert csak ekkor kezdett az ember szelleme a durva kőbe behatolni.

De ez a kor is, a melyből már vannak szellem-alkotta műemlékeink, messze a praehistorikus korba nyulik vissza.

A paleolit kor művészetétől az Isteni szobrok, és az emberi test idomait ábrázoló közt mintegy átmenetet képez a meolit kor, mely főleg fejlett agyagipa-

Selyem-Blousok

2
frt
40
krtól

feljebb! — 4 méter — postabér- és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Honneberg-selyem“ blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tölem rendelik!

HENNEBERG G. selyemgyáros Zürichben.
Cs. és kir. udvari szállító.

Még nagyon sok példával támogatnók nézelünket de feleslegesnek tartjuk, mert nem is képzelhetjük, hogy a törvényhatósági bizottság elzárkózék a terv megvalósítása előtt, még akkor is, ha az bizonyos áldozatokkal jár.

Természetes, ha ilyen nagy fába vágjuk a fejszénket, félünk, félünk nem szabad* végeznünk, hanem a tervet olyan mértékben kell megvalósítanunk, amint azt a viszonyok megengedik.

A legminimálisabb követelmény az, hogy a tulsó járás székhelye és az oly községek, amelyekben nagyobb iparvállalatok vannak, vagy amelyekben a közbiztonság, a lakosság természete több aggodalomra ad okot, össze költetésben legyenek a megye székhelyével, de sokkal ideálisabb állapotot teremtenek, ha az összes jegyzőket telefon utján érintkezhetnének főszolgabíráikkal.

A terv kivételére nézve első sorban a távirdeigazgatóság szakvéleményét kellene kikérni, nagy buzgalom és minden hasonló kérdésben legfigyelmesebb póstalefőnök is adna előzetes felvilágosításokat s késő tervvel mehetnének feljebb. Ami a megvalósítás pénzügyi oldalát illeti, bizalommal viseltetünk annyira az illetékes körök irányában hogy — amit addig tették azuttal is, oly hőlesen fognak finanszírozni, hogy azzal a vármegye közönségének teljesbízalmát kiérdemljék.

Nagy kíváncsisággal nézünk a mozgalom kifejlődése felé, mert a közérdeket szívünkön hordozzuk, első sorban pedig ami szűkebb pátriánk, ősi vármegyénk közérdekét.

Aucun.

A hétről.

Hiába éltük meg a májust, azért valóságos áprilisi az időjárás, sőt voltak a szép májusnak napjai, a melyek bizony

még áprilisként sem váltak volna becsületére. És mégis megjelent már a nyárnak előpostája a nemes-militáris fürdő megnyitása hirdetésményepek képével, úgy látszik a Nemes-Militáris nemesi rangjukhoz képest, külön kalendáriumot is vindicálnak maguknak s nem törődve a közönséges halandók időjárásai mizeriáival, legközelebb fürdőmegnyitási hirdetnek majd akkor, mikor mások proletár korecsoló sport örömeinek áldoznak, de hát hiszen lehet fürdőmegnyitási fürdőzés nélkül is, lévén ez egy igen tisztességes titulus az áldomás ivására, s arra hogy jó Paczeka néhány morszara eldurrogasson. Ajánljuk ennél fogva mindazoknak, a kik szeretnek téli kabátba fürdeni, hogy a nemes-militáris fürdő évadnyitásának mai ünnepélyét el ne mulassza, mert ha vízbe nem is, de borban annál bővebben lehet része.

A héten eltemették Grünfelder Antal k. kath. népi-kolai hitoktatót is. Szegevénynek talán megváltás volt a halál, sok földi szenvedéseitől. A részvét, dacára a temetés idejére beállott valóságos felhőszakadásnak, nagyon szépen megnyilatkozott a fiatalon elhunyt pap koporsójánál, mert hát rövid itt tartózkodása alatt szerény és megnyerő modorával általános tiszteletet vívott ki magának, úgy tanító társai valamint a nagy közönség körében is.

Lapokban írnak, társaságokban szó folyik az új Erzsébet ligetről. Hát meglehet hogy gyorsabban is folyhatna a munka, az is meglehet, hogy ennek a parknak létesítése egyesek érdekeibe ütközik, de azért szó a mi szó, ez a liget városunknak díszre lesz, s maradóan érdemeket szerettek azok, kiknek e liget létesítésében része volt. Nem is akarok itten ennek a ligetnek közegészségi előnyeiről beszélni, mert azt ugyan senki talán még csak kérdés tárgyává sem teheti, de elvitázhatalan tény az is, hogy ennek a ligetnek nagy jelentősége lesz a város szépítészeti szempontból is. Utóvégre is, ma már nem különbös egy provinciális városra nézve sem, hogyha végig megy rajta az ember, van e mit gyönyörködnie a szemnek.

A szerb-színházterület befejezte zombori saionját. Végzetül operette- és opera-előadásokat tartottak s ezekben a zenekar helyét a péterváradj katonai zenekar legényei foglalták el. Örülünk zenekar polgártársaink kulturális törekvéseinek, különö-

sen, ha olyan előadásokat produkálnak a világot jelentő deszkákon, a minők a mostani saion előadásai voltak, s a melyekből bizony nem minden irigység nélkül kell nekünk látnunk. No, de hát a zombort magyar társulat közönsége mégis meri lehet egy tanulságot a szerb nyelvű előadásokból, s ez az: hogy lelkesedés és jóakarat bizony sokat teremthet.

— 7 —.

Helyi iparkiallítás Baján.

A bajai helyi iparkiallítás végrehajtó-bizottsága Dr. Hegedűs Aladár polgármester elnökle mellett a város egész társadalmi közreműködésével élénk aktíót fejt ki, hogy a folyó június hó 10-től 24-ig bezárólag tartandó kiállítás sikere biztassék.

A kiállításra jelentkezett iparosok tekintélyes számánál és kiváló szakértelennél fogva a legjobb eredmény várható.

A bizottság lelkes felhívást bocsátott ki a hazai, illetve helyi iparpártolásra és e végett megindított mozgalom támogatására iránt; egyben megkereste a szomszédos megyék községi előljáróságát, lelkesítő és tanító karát a kiállítás tömeges látogatására csoportok szervezése végett és megkereste a fővárosi és szomszédos vidéki sajtó képviselőit, hogy a kiállítás látogatását előmozdítsák.

A megkeresés folytán a kalocsai érseki egyház-megyében levő tanítók egyesülete június 11-én Baján tartja meg közgyűlését, mely körülmény legjobb alkalom arra, hogy minden egyes tanító saját községében a kiállítás tömeges megtekintésére propagandát szerezzen.

A hazai ipartestületek figyelmét a kiállítási bizottság különösen azon körülményre hívja fel, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister rendelete folytán ezen helyi iparkiallításban a m. kir. technológiai iparműzeum is részt vesz, melynek tanulmányozása és így e kiál-

ráról nevezetes. Ebben a korban ismerte meg az ember az agyagnak formákba idomíthatását, s ekkor kezdett díszítőnyeket égetni az agyagba

Talán a gizehi Sziñx az a mű, mely megnyitja előttünk a képzőművészetet. Tehát körülbelül 6000 év óta beszélhetünk szobrász-művészetéről, mert az említett mű, úgy hiszik, hat ezer év előtt keletkezett.

*

Isten szobrok az emberi testet ábrázoló faragványok s részben festmények, a legrégebb voltaképeni műemlékek, melyeknek legnagyobb részét az amerikai ősi, a kínai, japáni, egyiptomi, feníciai és az indus-népek építészeti emlékei, mint díszítőműveket találjuk.

Ha mi, mint a XIX. század emberei, innen a XIX. századból néznénk ezeket a mű emlékeket, főleg az embert ábrázolókat, — tehát eltekintve az állatokat és a növényeket feltüntetőktől, — kétségkívül igen sok bizarr dolgot találnánk köztük. Próbáljuk vázolni ennek okát.

A régiek, a mikor az emberi test idomait figyelemmel kezdték kísérni, mint még igen műveletlen emberek, s mint a kiknek megfigyelő képességük még igen

csekély, csak azt vették észre a mi tért foglalt el. De ezek közt is csak azokat, melyek első pillanatra szembe ötlének. Tehát pld: a kezét, a maga nagyságában és általános alakjában; de rajta a kissé kidomborodó izmokat nem. Bizonyítékok erre azon al-secco festésű képek melyek az egyetemi sírok belsejét díszítik. Épen ezek mutatják azt, hogy az első művészek emberek az arccsal kevésbé törődtek. Az örömet és bánatot még nem tudták kifejezni, mert nem ismerték az emberi szívet.

Az általános hűséget, — már mint a testi hűséget, — fel tudták tüntetni műveiken; a részletest azonban kevésbé, a lélek igazságát pedig sehogysém.

III.

Ma talán azokat a műemlékeket, melyek az említett legrégebb korból fennmaradtak, csekély kivétellel, — mint néhány egyiptom falfestmény, s az ind és asszír építészeti emlékeken látható legtöbb szobor, — mester-munkának neveznök. Pedig okvetlen művészi munkák azok. Csak hogy természetesen a művészet első korszakának termékei, mert mint mindennek, úgy a képzőművészet történetének is megvannak a maga korszakai.

A mai idők, — a villamoság, — világában, a mikor az emberek oly fejlett szép érzékkel, oly fényes civilisatioval rendelkeznek, egy műbirálnak kétségtelenül sokat szigorúbban kell megítélnie a jelen kor képzőművészetének termékeit, mint a praehistorikus korét.

Ha ma festene valaki olyan képet-mint a milyeneket a régi szikla-sírokban láthatni, azt mondaná rá a műbiráló, hogy egy közönséges szobafestő — iparos mester-munkája. És joggal. Mert ma már fejlett a szépérvék; s ma már van esztetikai tudomány. Hatezer év előtt azonban csak ébredezett az ember szép érzéke; esztetikai pedig, — mint egyáltalán semmi-féle fejlettebb tudomány, — nem volt.

A görög képzőművészetben azonban már különbséget kell tennünk mester- és művészi — munka között.

Mit is nevezünk mi mesterségnek, és mit művészetnek; — jelen esetben képző-művészetnek?

A mesterség általában ipari foglalkozás. Mind az, a mit az ember munkák keze alkotott mester munka. Minden mesterségnek valami emberi anyagi célját,

lítás látogatása a kisiparosság érdekében fekszik.

A zezedi ipartestület külön felhívást bocsátott ki, melyben az ipartestületek a bajai kiállítás alkalmából egy az iparosok nyugdíjintézménye létesítése tárgyában folyó évi június hó 14-én d. e. 11 órákor a bajai ipartestület helyiségében tartandó értekezletre meghívtak.

A kiállítás végrehajtó-bizottsága által kibocsátott felhívás szövegét az alábbiakban adjuk:

Felhívás.

A bajai ipartestület Schmausz Endre főispán úr ő méltóság védnöksége mellett, folyó évi június hó 10 től 24-ig bezárólag helyi iparkiállítást rendez, melyen csak Baján előállított ipartermékek versenyezhetnek.

Kiállítási helyiségül a hazafias czél előmozdítása végett a közoktatásügyi magas ministerium az állami tanítóképző-intézet nagy-arányú, impozáns épületét engedte át.

A fővárosból és a vidék gőcpontjainból minden irányban nagy iparpártoló mozgalom indult meg, hogy a nemzetet tértelenységéből, közönyéből felébreszse, a külföldről fenyegető veszély ellen védekezésre, kitarító közlelemre és hazafias összetartással gyűzelemre segítse.

Hazafiatlanok és kishitűek kiesinyülő gúnymosolyal nézik e mozgalmat; — míg ellenben, annak tudatában, hogy esemény erőkné is lelkes összetartása, czéltudatos működése csodákat művelni képes, a hazafias érzelmű főúri és legelőkelőbb társadalmi köröknek, társadalmunk minden osztálya, úgy lelkes hölgyeink immár a legnagyobb lelkesedéssel sorakoznak a zászló mellé, melyre hazai iparunk fellendülése, a népek nagy versenyében hazánk boldogulásának előmozdítása van felírva.

E czélból s hogy a fogyasztó közönség iparunk termelését megismerhesse, az iparpártoló bizottságok védelme alatt minden irányban megindult mozgalomhoz csatlakozva, nagyszámú iparosaink által képviselt sokféle iparágánál, szakavatottságát, jó ízlését, jó munkáját, versenyképességét szándékozik bemutatni a bajai ipartestület.

Czélja és kiállításnak felhívni az itte-

ni és a vidéki nagyközönség figyelmét arra, hogy a külföldről behozott ipartermékek helyett Baján előállított versenyképes iparezikkkel előnyösen fedezheti mindenki szükségleteit.

E kiállítás czélja továbbá alkalmat nyújtani arra, hogy az irányadó szakkörök és erre hivatottak megismerve az itteni ipar fejlettségét, vagy okserűen pótlandó hiányait, a nehéz viszonyokkal küzdő iparos osztály érdekei előmozdítására és egyes iparágak fejlesztésére alkalmas intézkedéseket megtegyék, iparunk fellendítését előmozdítsák.

A kereskedelemügyi m. kir. minister úr rendelete folytán a m. kir. technológiai iparműzeum is részt vesz ezen kiállításban, s ez alkalommal a kis iparosságra néve igen tanulmányos és a kis ipar gyakorlati-ánál előnyösen felhasználható ipari szerszámokat, fa- és fémipari szakrajzokat, kisebb kézi fa- és fémmunkáló gépeket fog bemutatni.

Baja város s különösen nagy környéke hazafias és lelkes közönséget, hatásait, egyesületeit és egész társadalmát a fővárosi és ezen vidék hazafias sajtóinak képviselőit, a népvetetésére hivatott főként szomszédos községek előjáróságának, lelkesi és tanítói karának érdemes férfait hazafias tisztelettel felkérjük tehát, hogy használja fel a Baján tervezett iparkiállítás alkalmát annak propagálására, hogy a kiállítás sikerének biztosítása érdekében azt tömegesen látogassák, a közönség a kiállítandó czikkeket megvásárolja és azok értékéről, versenyképességéről meggyőződést szerezve, a hazai és lehetőleg helyi iparkészítmények állandó vásárlását, a hazai és helyi iparosok megrendelésekkel való ellátását rendszeressé tegye.

Végül kérjük a hazafias érzelmű ipartestületeket, hogy különös tekintettel a m. kir. technológiai iparműzeum tanulságos tárgyaira, a kiállítás minél tömegesebb látogatását előmozdítani sziveskedjenek.

Baján, 1900. évi május hó 17 én

Weisz Nándor s. k. tanácsnok, kiáll. v. titkár. Dr. Hegedűs Aladár s. k. polgármester, mint a bajai helyi iparkiállítás elnöke.

Mirek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyeminister Aranicky Sztanko újvidéki joggyakor-

nokot a zombori kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

* **Előléptetés.** A kereskedelemügyi miniszter Arany Andor volt zombori postatisztet posta- és távírófőtiszté nevezte ki.

* **Az esküdtek kisorsolása.** Az 1900. évre összeállított főlajstromba bevezetett rendes és helyettes esküdtek közül f. évi második évfolyamára az új törvény értelmében a napokban sorolták ki a 30 rendes és 10 pót esküdteket. A kisorsolást Gozdu Elek kir. törvzs. elnök vezetésére alatt a törvényben meghatározott külön bizottság eszközölte. A kisorsolás a következők szerint történt meg: rendes esküdtek lettek: dr. Zákó István ügyvéd, dr. Bikár Neméd ügyvéd, Rohaim Károly földbírtokos, id. Szemző István földbírtokos, Rácz György földbírtokos Biacs-Kula, dr. Strasser Lajos ügyvéd, dr. Duchon János orvos, Vojnits István főjegyző, Drescher Ede közjegyző, Vukicssevsz István kereskedő, Bittermann Nándor nyomdatulajdonos, Schlaggerter Gyula árvaszéki elnök, Györfly Géza pénzügyigazgató, Sztankovits György főmérnök, id. Karácson Gyula alispán, Kovács József p. ú. tanácsos, Koló Mór mérnök, Bodnár György gimn. igazgató, Gräff Nikéz tanfelügyelő, dr. Grüner Samu ügyvéd, dr. Drakulics Pál ügyvéd, Kozkár Zsigmond közjegyző, Farnbach Antal földbírtokos, Temesvári József gyógyszerész, Rácz Soma tanár, Matzitz Gusztáv vendéglős, Müller Vilmos szabó, Juhász Mihály asz. alos, Mayer István kereskedő, Raics Lajos könyvelő. Helyettes esküdtek: Bertolino Sándor tb. főjegyző, Hauke Imre polgármester, Kohut Henrik mérnök, dr. Sajtos Samu p. ú. fogalmazó, Léway Nándor tanító, dr. Sági Samu orvos, Zsulyevits Mátyás keresk. isk. igazgató, dr. Jovánovits József ügyvéd, dr. Gombos Ignác ügyvéd, Latinovics Szaniszló városi tanácsnok.

* **Jég.** Szerdán délután nagy zivatar vonult át a város határára. Helyenkint jég se esett, de kárt nem tett.

* **Esküvő.** Vraneszevsz István zombori jénevű fiatal kereskedő folyó hó 14-én délelőtti esküdtől örök hűséget a helybeli görög keleti templomban Petrovics Angyalka kisasszonynak, Petrovics Gera-

valami, az anyagi-világba tartozó igényt kielégíteni a feladata.

A képző-művészet is foglalkozás, olyan azonban, mely nem csak a kezét de a szellemet is foglalkoztatja. Minden művészt, s így az ábrázoló is, az emberi fantáziának, találatékony elmének és jó ízlésnek a kifejezője. Itt nem a hasznosság a cél, mint a mester munkánál.

A közönséges kőfaragóra nem mondjuk, hogy művész, a szobrászra, pld Phidiaszra sohasem mondjuk, hogy mesterember.

Az iparosoknál mester az, ki legtöbbre vitte a foglalkozásához szükséges kézi ügyességét. A művészeknél is szokták alkalmazni a mester szót; és pedig arra, kinek szelleme dominál a többi közt.

Mert míg az iparos inkább az anyag, addig a művész inkább a szellem mestere.

Azért mondtuk, hogy inkább, mert míg az iparosnak a nagy kézi ügyességhez kellő gondolkodás is szükséges, addig egy genie képzőművésznél is elengedhetlen feladat a kézi-ügyesség.

Az igazság a szépség és az erő azok, amelyek minden művészetnek a céljai.

Es ha valamely szobron, vagy festményen ezen elemek egyikét sem találhatjuk fel, azokra nem mondhatjuk, hogy művészi munkák.

A régibb kor műemlékeinek megbírálásánál főleg az erőt és szépséget kell tekintetbe vennünk. Az igazságot, azt kevésbbé. Itt természetesen a lélek igazságát kell értenünk, a melynek kifejezéséhez nagy lélek és ember ismeret szükséges.

Mind ezt, a mit most mondtunk a legrégibb népek közül talán csak az egyiptomiakra lehet vonatkozhatunk, mert ezek ismerték leginkább a szobrászat és festészet technikáját; és mert ezeknek képzőművészetéből maradtak ránk a legépebb emlékek. Mint az u. n. „falusi-bíró,“ — és „irnök“ szobra.

Az építészet pedig, mint szintén képzőművészet, — az első kor népei közül főképen az indeknél virágzott. Izzó fantasia jellemzi e népet, melynek nyoma minden alkotásán kidomborodik. A Buddha és a Bráma templomok a legjelentősebbek, melyeken a finom ízlés és az erős fantasia főképen egyes benyomított level koncepciókon mutatkozik.

Magának az építészetnek azonban ha nem is talán legrégibb, de minden esetre legkiválóbb emlékei az egyiptomi gúlák, melyek Krisztus idejében már jóval többet számláltak háromezer évnél. És a míg ezek a gúlák a technikai építést tekintetében rendkívül fontosak, addig az inelia építő képzőművészetnek emlékei finoman tagolt, gyönyéden megrajzolt, részletesen kimunkált növény-díszítményeikkel igen kellemesen hatnak; egész megjelenésükben pedig nyugodtság és összhang uralkodik.

A mi az építészet már az ősi ázsiai népeknél is virágzott, addig a művészi szobrászat és festészet fejlődése Görögországban indult meg a maga nagyszerűségében és pompájában; melynek művésze Egyiptom hatása alatt keletkezett.

A festészet emlékeivel kissé később találkozunk, melynek oka részben abban rejlik, hogy míg szobrot faragni, már egy darab kővel is lehetett, addig a festészethez bizonyos anyagok ismerése volt szükséges.

(Folyt. következik.)

szim pátriarkai protosyngelos és ny. theo-
logiai tanár leányának. Násznagyok voltak
a mennyország részéről Veszelinovits Mi-
loárd városi rendőralkapitány, a véglegény
részéről Gruics Vládó kereskedő. A de-
veri tisztet Dr. Vraneyevits Dusan északi
orvos töltötte be. Esküvő után fényes
nászalkalm volt.

* **Áthelyezés.** A kereskedelem-
ügyi nagy. kir. miniszter Szegő Pülöp
Adolf öb-ecsei pósta- és táviró-főnököt ha-
sonló minőségben Szabadkára helyezte át.
— Szegő ezelőtt 22 évvel, mint póstatiszt
Szabadkán pár évig működött, s innen
lett Orsovára, majd pedig O-Becsőre 1885-
ben főnöknek kinevezve.

* **Deák Péterről.** Nagy-Kanisza-
ról írják: Deák Péter szintársulata sza-
batos előadásaival, változatos, jobbra
újdonságokból álló műsorával állandó-
an ébren tartotta a közönség érdeklődé-
sét. Nagy sikere volt legutóbb a Napo-
leon öcsém bemutatójának. Lomniczy
nagy hatással alakította a czimzerepet,
minden jelenését zajos derűtlenség követte.
Vadász Lajos a gyilkos bácsi, Gyárfás Tály-
laci ügyvéd szerepében jeleskedtek. Du-
lich Mariska kedvesen játszotta a sugónőt.
A többi szereplők szintén kellő igyekezetet
tanusítottak, a nagy számmal megjelent
közönség mindannyiukat lelkes tapsokkal
jutalmazta. — Az elmúlt hét folyamán a
Hoffmann meséi hármas főszerepé-
ben Huckstädt Irén vendégszerepelt a
társulatnál. A vendéget szép énekeért
nagy tetszéssel fogadta a közönség, a
második fölvonás végén tisztelői egy ha-
talmos koszorúval is meglepték. Lorándy
a czimzerepben jól érvényesíthette játék
és ének tudását. Nagyon jó volt Gyár-
fás a csodaorvos szerepében. Deák diszerét
humoru játékával szintén nagy hatást ért
el. Dicsőret illeti Ligeti karmestert is, ki
a zenekart és karta erővel vezette. —
Deák társulata e hó 27-én a komáromi
nyári szinkórben kezd meg előadásait.
Komáromban nagy érdeklődéssel, szép
bérlettel várják a társulatot.

* **Baky Péter** tovarisovai tanító f.
hó 6-án tartotta eljegyzését Heine Irénke
tovarisovai póstamesternővel.

* **Uj prépost.** A kalocsai főkapta-
an legifjabb tagját, dr. Macskovics Pált,
Szabadka szülöttét, kit ő felsége nyulsi-
zeti prépostá nevezte ki, Császa György
érsek, folyó hó 11-én benedizálta.

* **Névmagyarosítások.** Zsuzsits
Bálint m. á. v. felügyelő szabadkai (pa-
licsi) lakos vezetéknevét „Zsidori“-ra, Kohn
Ignác bajnai lakos vezetéknevét „Kun-
ra, Kibecsek György bajnai lakos a maga,
valamint kiskoru Mihály fia nevét „Bács-
kai“-ra magyarosította a belügyminiszter
engedélyével.

* **Gónó cigány felakasztot-
ta magát.** Kovács Gónó Péter híres
szabadkai lókupez, folyó hó 15-én kedden
reggel életének 65 évében egy saráglya
lánczettel a nyakát körül tekerve a kamra
gerendájára felakasztotta magát. Hozzá
tartozói mire észrevették, már ki szeneve-
dett. A megboldogult híres birkozó volt:
a 60-as évek elején a szabadkai színház-
ban az európai híru birkozó, Foure, fran-
zia akrobatát úgy vágta a pódiumre, hogy
a szegény francia akrobata csak úgy
nyökkent belé. E miatt a kikötött „100
sain forintot“ nem akarták kifizetni, de a
rendőrség beavatkozása folytán aztán a
díjat mégis kifizették. Bajnai Vojnits Bar-
nabás pedig egy csikót ajándékozott a
Gónónak azért, hogy a francia atletlát a
földhöz vágta. — A felesége a halál
esetét akként jelentette be, hogy: „azs
uram mig ebben is biske volt, mert nem
ketőllel, hanem láncsossal akasztotta fel
magát.“

* **Szófiából lóháton Párisba.**
Erdekes vendége volt a napokban Sza-

badkának. Zembruzszi Louis szófiái ügy-
nök az, aki vállalkozott arra, hogy Szófi-
ából 50 nap alatt elmegy Párisba Lóhá-
ton. Lová egy 126 cm. magas bolgár ló.
Három heti training után egy katonai
lópátkoló megpátkolta a lovat a patent
Neuss-féle pátkóval, a melynek tartoságát
a bolgár kormány kiakarja próbálni.
Április 26-án indult el Szófiából. Utiránya
Belgrád, Budapest, Bécs, Linc, Saleburg,
München, Stuttgart, Strasburg, Nancy.
Május 17-én délelőtt fél tizenkötörök in-
dult el Szent-Tamásról és este 8 óraker
ért Szabadkára utja eddig azért tartott
olyan soká, mert a határokon igen sok baja
akadt a vámmőrökkel.

* **A halásztási főfelügyelő Sza-
badkán.** Landgraf János országos ha-
lásztási főfelügyelő, a magy. kir. földmive-
lésgügyi miniszter megbízásából Szabadkára
érkezett, hogy a palicsi halászatot és hal-
tenyésztést, valamint az akkörüli kezelést
megvizsgálja.

* **Polgármester és szerkesz-
tő a szegedi államfogházban.**
Mamusich Lázár polgármestert és Terbe
Vinczét a „Népszava“ szerkesztőjét a
szabadkai járásbírószág párviadal vétsége
miatt helyezte vad alá. A tárgyalás alkalmá-
val az előbbit 3. az utóbbit pedig 5
nap államfogházra ítélte a járásbírószág. A
párhajozók most kapták meg a miniszte-
riumtól a behívót, hogy büntetésüket f.
hó 21-én kezdjék meg.

* **Községit tanító mint kíván-
dorlási ügynök.** Az „Egyetértés“ fo-
lyó hó 11-iki 120. számának Újdonságok
rovatában olvastuk a következő hírt: Már
több ízben adtunk hírt arról a szomorú
tényről, hogy Bácsme gyének nagyobb
községitől külföldre exportáltak a mun-
kaerőt, busás jövedelmeket ígérnek a ki-
vándorlóknak s a mikor már ott vannak,
azt teszik velük, a mit akarnak. Így törté-
nt ez Szeghegy községben is, a honnan
ez év január óta — mint hiteles forrás-
ból értesülünk — 240 egyén ment ki Né-
metországba, földmives és gyári munkára.
Ebben a községben a kívándorlási ügy-
nökséget Joecel Henrik községi tanító
vezeti. Kivándorlási iródát tart a község-
ben, összekötésben áll külföldi ügynökök-
kel, a kiktől megfelelő díjazást kap azért,
hogy a kívándorlást közvetíti. Csoporto-
san keresik fel a községi tanítót a kíván-
dorolni szándékozók, a ki megszerzi nekik
a külföldi utlevelet, vagy a szükséges
igazolványokat. Különbben Szeghegy köz-
ség centruma a kívándorlási tüzérkedés-
nek, innen indul ki a mozgató erő, a
mely a megye munkásosztályát külföldre
szállítja. E szomorú tény az illetékes
körök szives figyelmébe ajánljuk.

* **Hymen.** Heitzmann Rezső apatini
földbirtokos, tartalékos hadnagy a napok-
ban vezette oltárhoz Apatinban Glatz
Annuska kisaszonny, Glatz István apatini
földbirtokos leányát.

* **Szép kitüntetés.** Párisban most
talált befejezést az élelmiszerek külön ki-
állítás, melyen a Szt. Lukácsfürdő kut-
vállalatának „Krisztály“ hegyiforrás ásvány-
vize a nagy díszköveléssel és az arany
éremmel lett kitüntetve. Budának kitünő
ásványvizei tehát az asztali vizek között
a külföldön is, már szintén tért hódítanak.

* **Hibaigazítás.** Lapunk f. évi 32-ik
számában megjelent kalocsai érs. urad. hird-
etményében hiba van, amennyiben az 1.
tételnek helyesen így kell lennie: 1) A
bácsi 1. sz. tjkvben 3., 4. és 5. sor, 9., 10.
és 11. hrsz. alatt fölvert verbéli érdezlak
334 □-öl beltelekkel és i. k. h. 53 □-öl
kerttel, — becserltéke 6400 kor.

* **A nemzeti baleset** biztosító
részvénytársaság helybeli ügynökségét,
Schlacheter Józsefre, az önségélyző szöv.

pénztárnokára ruházta át, és irodáját az
önségélyző szöv. helyiségében tartja.

† **Halálózás.** Grézló István nagy.
m. kir. állami vasuti ellenőr szabadkai lak-
kós f. hó 14-én a budapesti lipótzmezei
örültek házában, élte 40 évében elhunyt.
A megboldogult 25 évig volt az államvasu-
tak szolgálatában, idegbeja folytán nyugal-
mába lépett, s szülővárosába, Szabad-
kára tért vissza és itt társaldalmunknak
kitünő kedélye, jó ízü, humoros adomái
folytán közkedvelt tagja lett. A mult év-
ben idegbeja mindinkább erőt vevén az
ugy is gyenge ember szervezetén, Abbá-
ziába keresett enyhülést, a hol nyole hó-
napot töltött; de szenvedésén nem eny-
hitett a tengeri fürdő, sőt onnét a haza
térve, idegbeja annyira fokozódott, hogy
mindenki észrevette, hogy az azelőtt
vidám kedélyü férfinak az elméje mind-
inkább homályosul, feltünő eccentriciku-
san viselkedett. . . . A szomorú válság
beállt. Megörült. A szabadkai „Mária Va-
léria“ közkorház elmebajos osztályából, rövid
ott tartózkodás után, a lipótzmezei
örültekházába szállították, a hol három
havi szenvedés után elhunyt. A megboldo-
gult fiverei: Grézló Ernő budapesti
ügyvéd, Grézló Béla államvasuti tisztvi-
selő, nővére Maurer Alajosné és sok jobá-
sátja gyászolja. Temetése. f. hó 16-án,
szerdán d. u. 4 óraker ment végbe. Adj
Isten neki csendes nyugalmat!

* **A gyűlölet póre.** Pinczehelyi
Gábor volt palánkai telekkönyvvezető Pető
János dr. palánkai aljárásbíró ellen rágalmá-
zásai pórt indított. A két bírósági tiszt-
viselő már egész háborut vivott meg
egymással amaz engesztelhetlen gyűlölet
következtében, a melylyel egymás iránt
már évek óta viseltek. A háború számtal-
an névtelen följelentésből származott, a
melyeket Pető János dr. aljárásbíró ellen
küldöztek a tábla elnökéhez. Pető János
dr. a rágalmazó anonim levelek irásával
Pinczehelyi Gábor akkori palánkai telek-
könyvvezetőt gyanusította, a ki emiatt a
gyanusítás miatt rágalmazási pórt indított
az aljárásbíró ellen. Mielőtt e rágalmazá-
si pórt ítéletileg befejezést nyert volna,
Pető János dr. aljárásbíró viszont Pincze-
helyi Gábort jelentette fel ellene való á-
skálódásai miatt. Följelentésében az aljár-
rásbíró nem igen fuharkodott a különös
épthetonek használásával ott, a hol el-
lene szemeléről beszélt. Így többek közt
azt írta a telekkönyvvezetőről, hogy hoz-
zá képest Róza Sándor, a rablóvezér,
csak kismiska volt. E följelentést a kir.
ítélőtábla intézte el, mely Pinczehelyire
büntetőt szabott ítéletében. A gyűlölet
póre azonban ezzel még korántsem ért
véget, mert viszont Pinczehelyi rágalma-
zás címén kért bírói ítéletet Pető ellen.
Az igazságügyminiszter e rágalmazási
pór elintézésére a szegedi büntető járás-
bírószágot delegálta, a mely az ügy tár-
gyalására e hó 12-ét tűzte ki határnapul.
A tárgyaláson váratlanul végleges befe-
jezést nyert a háboruszkodás, a mennyi-
ben a megjelent pörös felek kibékülési
szándékukat fejezték ki. A gyűlölet póre
közfogással nyert elintézését és a bíróság
a további eljárás besztüntetete.

* **Keleti J.** hírneves budapesti ort-
hopaediail műintézet-tulajdonos Korona-
herczeg utca 17. szám alatti üzlethelyiségét
magnagyobbított és oly fényesen, mintas-
zerűen rendezte be, hogy az egész mo-
narchiában az első helyet foglalja el.
Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik,
hogy Keleti orthopaediail műintézte,
(Hessing rendszer szerint) — hol os. és
kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezek
járó- és nyújtókészülékek, egyenestartók
stb. mérték szerint jótállás mellett, készí-
tetnek, — a legkényesebb és legmaga-
sabb igényeket is kielégíti.

Csarnok.

Vasuti utazás.*)

A főváros déli pályaudvarában indulásra készen állott a V. felé menő gyorsvonat. A kalauzok mérgesen (izzadnak szegények s gyenge a kilátás a borrválóra) csapkodják be a kupéajtókat, harmadik csemetés, mehet!... és a vonat prúszkölve dübörög ki a pályaudvarból.

Muki barátom, ki — mellékesen megjegyzem — elegáns és fess fiatal ur, egy másodosztályú kupéban 35—38 évesnek látszó csinos nővel szemben foglal helyet.

A gézengúz nagy előszeretettel viseltetett a „nem dolányzóknak” czimzett táblátskával szemben (ha csak találkoztunk, folyton czivakodtunk, de ebben a pontban bámulusos, hogy mennyire egyetértettünk.)

A szokásos bemutatás után, melyet nagy grandezzával szokott végezni, előszámlálva — megyei ember lévén minden tiszteletbeli és nem tiszteletbeli címzeit, — elmondja, hogy hivatalos teendői a fővárosba szolgáltatták, hol tovább tartózkodott, mintsem inyére lett volna most már alig várja, hogy hazakerüljön kis feleségéhez.

— Tehát fiatal házias?

— Igen és pedig a legboldogabb, aranyos feleséggel van és eddig a legirigyletebb teremtménye voltam a világnak, mert nem volt anyósom; őrsten meg, asszonyom — és hangja remegett a belső felindulástól, csak úgy nyelte a szavakat — nem volt és most lesz anyósom.

— Hogy-hogy?

— Nőm anyja, — még az anyós kifejezéstől is intóztott — özvogy. Svajczban beteges nagybátyjánál tartózkodott, nőmet Nagyváradon rokonainál ismertem meg, szíveink hamar találkoztak, meg-történt az eljegyzés és esküvő, anyósom táviratilag adta beleegyezését és küldte áldását. Szerencsémre az esküvőre el nem jöhetett, mert az öreg egészségi állapota mind rosszabb fordult, úgy, hogy az orvosok katasztrófától tartottak; ez ugyan nem következett be, mert állapota váratlanul jobbra fordult és anyósom továbbra is kénytelen volt a gondos ápolóné szerepét adni oldala mellett. Nem jött haza és én újra, fellélegzettem. Bár az öreg is Mathusalem koráig lézengne így állapotban! Lelkemre mondom, nem vagyok rosszakarója, de mikor oly nagy szolgálatot tesz vele akaratai ul is. De nem sokáig tartott öröömöm, mert ma reggel telegramot kapok kis feleségemtől, mely oly csapást mért szegény fejemre, hogy meg most is szédül belő: „A bácsi meghalt, kedves mama hazajún.” Végzetem, melyet kijátszani akartam, utolért; hisz miattam lehet szászor kedves az a mama, mégis csak anyós az. Miért mondom el ezeket a dolgokat önnek, asszonyom? Mikor csorgultig tele a szívem bánattal, úgy hogy a világnak szeretném szerencsétlenségemet kikürtölni.

Mig Muki egyre busabb hangon panaszkolta el szívfüldalmát, csinos utitársas-mindinkább felvidult, egész valója elárulta, mennyire mulat Muki barátom kétségbejítő helyzetén.

— Hát olyan baj az anyós a házban? — kérde nevetve — az anyós, aki övéivel megoszt minden bánatot, aki a czivakodó házasségeket kibékíti, vőjét, kit mint fiát szoret, jó tanácsos tartja, neje iránti kötelesség intí, ki őrzőangyala a házban...
Do Mukinak semmikép sem tetszettek

*)Mutató: Sirisaka Andor pécsi tanítónak az „Anyósok könyve”, sajtó alatt lévő munkájából. Egy zuz, példány ára 2 disp. 4 korona. Megrendelési cím: Sirisaka Andor, Bogdasa (Baranya).

ay anyós védelmét czélzó és erényeit feltüntető előterjesztések, türelmetlenül, tagadólág rázta fejét és elég udvariatlan volt csinos utitársas szavába vágni.

— Nem ismeri kérem az anyósokat, hogy oly jó véleményvel van felülük. Azt kérde, asszonyom, hogy baj-e az anyós a házban? Borzasztó nagy baj a szerencsétlenség. — tört ki Mukiból a panasz. Ha az ember vacsora után a kaszinóba egy kis párthire akar eljánni. Alig hogy ezen egészen ártatlan szándéka kiviteléhez látna, ime feltűnik az anyós vészjósló alakja, ránczba szedett homokkal, szurós tekintettel előhözza a papucsokat és maradjon itthon édes fiam,—mal megfosztja az embert étel és egyetlen szórakozástól és neveléséges papucshóst farag belőle. Vadászni! No még csak az kellene, temérdek pénz és időt elpazarolni, egészséget rontani! Csinos hölgyek szép szeméiben gyönyörködői és azokra inceskedőn kasintgatni, mint például én most teszem, halálös bűn az anyós szemében és örökös zsembeledés ez égbekiáltó cselekedet vége: megcsalta a leányomat, sohasem szeretete, csak a pénzt vette el, örök életére szerencsétlenné tette, jöjj leányom, itt hagyjuk ezt az emberi méltóságából kivetközött csuf teremést...

De nem szövéim tovább ezt a párbeszédet, mert ez is csak olyan, mint minden ügyvédi beadvány, mindig ugyanaz marad, beszélhetünk akármennyit az anyósok ellen, vagy mellett, a hatalmukat meg nem törjük. Az a tiz köröm!

Muki ugyan folytatta még Isten tudja meddig az anyósok elleni vádbeszédét, de szerencsémre a vonat állomást ért és a beszálló utasok más irányt adtak a beszédnek, legkisebb gondjuk is nagyobb lévén az anyósok elleni kirohanásnál.

Mikor Muki barátom haza érkezett, neje alig elfojtható nevetéssel sietett ölelő karjai közé.

— Jökor jöttél, épen most érkezett meg a mama, átöltözöködik, mindjárt előjön...

Es midőn az öltöző ajtaja megnyílt Lóth felesége nem nézhetett merevebben az elpusztult város helyére, mint Muki belépő anyósára, akiben csinos utitársát viszontlatta. Térdei remegtek és a rémület verejtéket vert ki homlokán. Baj, nagy szerencsétlenség, kaszinó, kártya, vadászat szép asszony... mindez ijesztő módon kavargott fejében a lidércnyomás-ként fojtogatta mellét, torkát.

— Mama, édes mama. — alig tudta ezt is kinyögni, bocsanat...

— Jól van édes fiam, csak meglepetést akartam önnek szerezni mindjárt megismertem — arczképe után — amint a kupéba lépett. Most pedig édes leányom, hozd el a férjednek a papucsait és háló köntösét, bizonyosan elfáradt és kiizzadt a hosszú úton.

Egy hálás pillantás Muki részéről és azóta feltétlen tiszteleg anyósának, de tartózkodik is a vasuti kocsiiban az anyósok ellen dehabálni! D. Cs.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-lapfajdos: **Oblát Károly.**

Nyiltér.*)

*) Az ezen rovat alatt közlötökört nem felelős a szerk

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1900. évi május 10-től.

Érkezés.	Indulás.
Sabadka felől:	Szabadkára:
6 óra 46 percz reg.	4 óra 44 percz reg.
3 „ 34 „ délután	11 „ 30 „ délelött
8 óra 34 percz este	8 „ 35 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 22 percz este	8 óra 22 percz regg.
Gombos felől:	Gombosra:
11 óra 23 percz délel	3 óra 41 percz délu.
8 „ 15 „ este	7 „ 00 „ reggel.
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 18 percz regg.	7 óra 26 percz este.
Baja felől:	Bajára:
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre:
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 percz reg.
11 „ 18 „ délelött	6 „ 51 „ „
7 „ 00 „ este	3 „ 51 „ délután

Junius 1-jétől augusztus végeig vásár- és ünnepnapokon a d. u. 1 óra 04 perczkor induló tehervonattal személyszállító kocsit megy Ns.-Militésre.

Beküldve.*)

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), az autirheumatikus és antirheumatikus (közvény és csusz-ellenes) vértiltó tea feltalálójának.

Ha itt a nyilvánosság elő lépek, tesszem azt először azért, hogy Wilhelm neunkircheneri gyógyszerész urnak kifejeztem hughálásb h közönetemet ezen jó szolgálatoké, a melyeket az ő 25 vértisztító tea knő csuszos, bántalmairban n má un eszközött; másodsor azért, hogy megsokhat akk szan ezen gyórtelms bajban szenvednek, kitűnő hatásu teára figyelmezzé tegek. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy a gyórtő fájdalmakat, melyek 3 óron keresztül minden időváltozás alkalmával tagatában jelennek, kell-képen esetelteltem, s a melyektől semmiféle gyógyszer, sem a kénésű di. basznalatt. (Bécs mellett Baub n) meg nem szabadítottak. Álmatlanul forgódtam ágyamban egész éjszakákon át, étvágyam elenyészt, szemem világa elhomályosodott s mind-n testi eróm szomatomast megfogynakozott. A most említett tea négyhetes használata után azonban fájdalmam végkép megűntek, egész testi állapotom pedig most, hihetetlenül jobbrafordult. Meg vagyok győződve, hogy aki hasonló betegséggel szenved, s bízalmát e teába fekteti, annak feltalálóját Wilhelm Ferenc urat epygy fogja ádani mint en. — Kiváló tisztelet!

Butschenn-Streitfeld grófnó,

alezredesné, Kapható minden gyógyszerertárban.

(* Ezen rovatért nem felel a szerk.

A legjobb fajta egyiptomi HAGYMA

50 klgemes zsákokban, 100 kilója 6 frt 75 kr., az esszéki vasuti állomásról szállítva.

Kapható:

Ehrenfreund Rudolfnál,

Eszék-felsőváros.

500 forintot

fizetek annak, ak Bartilla fogvizének használata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. 8-861. (E. Winkler Wien, 1911. Sommerstr. 1. — Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelenti jól díjaztak nak.) — Kapható Zomborban: Schwarcz E. és Gallé E. gyógyszerertárban.

Postó szíjtelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltözetre ennyibe kerül.

Egy vég fekete szalonöltő-nyak 10 frt. Felöltözvetek méterje 3 frt 25 körül feljebb. Loden gyönyörű színekben, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruvienne és Dostier, Álami, vasuti hivatalnok ruházatok és bírói talárposztók, legfinomabb kamgarok és cheviottok, valamint egyenruha-posztók. Pozványosság és csendesség számára sít, gyári áron küldi a szíjtelküldésről.

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintául szállítás. Figyelemztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a postók ára, ha közvetlenül hoztatják, sokkal olcsóbb, mint ha azokat közvetítés útján vásztolják. A Kiesel Amhof Brünni cég az összes szíjtelket valóságos gyári áron küldi a engedélyt nem számít hozzá.

ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 103 kor. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a

értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban 1900. évi február hó 20-án.

A kir. tszék mint tkvi hatóság.
Radány
kir. tszékí bíró.

5893. szám 1900.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idej temesvári Pünkösdi

ORSZÁGOS VÁSÁR

f. évi május hó 31-étől bezárólag június 4-éig fog megtartatni.

Ezen vásárral a délmagyarországi (azelőtt bánáti) lóvásár van egybekötve.

Május 31 (csütörtök) előtt az állat felhajtás tilos.

Temesvárott, 1900. évi április hó 17-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSÓ
főkapitány.

Páratlan a THYMOL fog-eréme!

THYMOL
a legkelleme-sebb fogtisztító tözser, üdít, frissít.

THYMOL
tövehíti, szépi-ties konsorvalja a fogakat.

THYMOL
ártalmatlan, antiszeptikus, eltávolítja a fogfájást.

THYMOL
törvényesen védett HAZAI gyártmány.

THYMOL
főállmul minden más fogtisztító tözser.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
6 tubus díszes dobozban 3 korona 60 fill. bérmentve
Egyedüli készítő és kszétküldési raktár:
SCHWARTZ Hlatszergyára
hygien, komol laboratorium.
Budapest, Damjanich-utca 28.
Gyári raktár és főküzlet: Temesvárott.

1760. szám
1900. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mayer Alajos báttaszéki lakos végrehajlatónak Pfeifenroth József bezdáni lakos vhaajtást szenvedő elleni 350 korona 58 fillér lökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék területén levő s a Bezdán községben fekvő a bezdáni 1943-ik sz. betétben A I. 1-2 sor 1817 hr. sz. a. 171 □-öl beltelki szőlőből és 1818 hr. 1052 öisz. ház, úgy 106 □-öl udvarból álló ingatlanból Pfeifenroth Józsefet megillető birtokjuttalékra az árverést 1030 koronában ezennel megállapított kikiállási árban elrendelte és hogy az **1900. évi május hó 30-ik napján d. e. 10 órakor** Bezdán községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alú is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az

Dr WAGNER ÉS TÁRSAJ
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG.

BUDAPEST
IX. TIRÓDY-UTCA 3
(a Gázella melolj mögött.)

SIKIVIZGYÁRAK és BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
SÖR és BORKIMÉRŐ KÉSZÜLEKEK.
FÉMONTÓDE
ELEKTRO-GALVANIKUS FÉMLEMEZELÉSI INTÉZET.

FOLYÉKONY SZENSÁK
KÉPES ÁRLEGYÉK INGYEN ÉS BÉRMENTESÉN

92% en és 100% borhátfalon

Igen sok külföldi francia angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére esőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a

legezlszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazásra mely a legjobb minőségű kelet indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

üveg ára 1 frt 50 kr.: postán bérmentve a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 ft 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a Nádorhoz Budapest. VI.
Váci körut 17.

Csak árgelmi a védjegy.

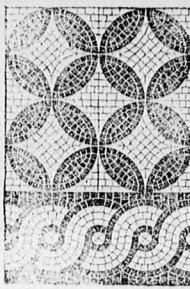
Brady-féle
Máriaczei
gyomorsep

rendkívül jótékony hatás gyomorbetegségeknél, nélkülözhetlen reg elismert házi és népszere

étvágytalanságnál, gyomorbetegségnél, kellemetlen lehellet, föltuvodás, savanyú fölbőflegnés, hasmenés, gyomorfégés, túlsok nyálkaképződés, sárgaság, hányinger és hányás, gyomorgörs, haskeményedés és dugulásnál.

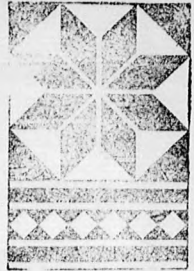
Ez ugy főfájás, a gyomor megterhelékétejel és itálnál, gilisztá máj és légi bajoknál rendkívül jó kipróbált gyógyhátasú szer. Főntnevezelt betegségeknél a Brady-féle Máriaczei gyomorsep évek folyamán a legjobbnak bizonyul, mit sok száz elismervény bizonyít. Megvételnél csak Brady-féle Máriaczei gyomorsepnek kérendő és a fenti aláírás és védjegyre figyelendő; úgyszintén arra is, hogy a regen elismert híres valódi Brady-féle Máriaczei gyomorsepke üvege 40 kr. és duplaüvege 70 kr. bololtaz utánzott és értéktelen cseppeket többnyire 35 kr.ival árusítják.

Carl Brady, gyógyszerfár zum König von Ungarn
Bécs, I. Fleischmarkt 1.
Kapható minden gyógyszerárban.
Főelánsító hely:
TÖRÖK JÓZSEF,
gyógyszerfára Budapest VI. Király-utca 12. sz. a.

Novák G.

márvány-, mozaik- és cementárugyári-raktára
Szabadkán.

ELVÁLLAL:

Beton csatornázást, nedves falak száraztételét. Gránit terrazzót
Előállítok: szőkőkutakat, fürdőkádak viztartók és pissoirokat portland cementből.

RAKTÁR MINDENNEMŰ 1, 2, 3, 4 ÉS 5 SZINŰ
mű cement lapok, mozaik és gránit lapokból, konyhak, folyosók és templomburkolatok részére.

● Keramit és ● Metilachi-lapok. ● Köagyak csövek. ●
Portland cement és hidraulikus mész
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

ASZTAL ÉS TEKESZTALLAPOK
FALBURKOLATOK
FEHÉR CARRARA, VALAMINT MÁSFÉLE MÁRVÁNY NEMEBŐL MINDEN SZINBEN
ÉS MERTÉKBEN KÉSZÍTEINEK.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.
Levéllel való meghívásra szívesen jelenek meg a megbízás átvételére.

Figyelmeztetés! Bátorodom egyuttal a n. é. közönséget arra figyelmeztetni, hogy ifj. Heindlhofer Róbert úr nem a vállalatomat, hanem csak a visszamaradt nyers anyagot vette meg.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen híres házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsöléseknél alkalmazatik köszvénynél, oszúnál, tagzsugatságnál és megfázásoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment. olveozés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisbortékú utazást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvosegyezmény nélkül mint nem valódit utatassa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT és. és kir. udvari szállító.

Szivattyuk Mérlegek

minden nemo, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb csözelokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.
Mindenféle csövek.

Legjobb javított rendszerű szedés és fűtő szivattyúmerlegek fából és vasból, koroskedelmi, gyári, mezőgazdasági, ipari és házi csözelokra.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság
W. GARVENS, Bécs

I. Schwarzenbergstrasse 6. I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzemekben, kufuróvállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.
Arjegyék ingyen és börtmentve.

M. K. EGYSZEMÉNY VECYTANI INTÉZETE

KRISTÁLY

NYÁRNYÁRACSPURDOL
HEGYFÖRÁS
GEMNÁSZATA
BICARBONAT
ASVANYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDEGLOKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉRTKEZŐ KÖCSIBAN.

HOTTER J. I. R. Szt. József-gyógyszertára a sz. Józsefhez Bécs, XII/2. Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol.
1/4 palaeczt frt 6.-, 1/2 palaeczt frt 8.50. Eltávolít mindenemű kinévést és zsíros testtapadékokat, an élküli, hogy a szót tönkre tenne. Erősíti a megtamadott és gyenge inakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomót az izmok és megöy minden gyulladást: különösen beváltpehajtó, eszlökádgagatnál, patabütyköknél vastag teréknél, csomóknál az inakon, vasing bokánál, daganatoknál, ahol ilyenek állapnek. A terék remogését megszünteti és meggyógyítja a zuzódasokat.

Hotter-féle Agril táppor
lovak és szarvasuháknak, 1 esomag 80 kr.
azkittinó pótlek a takarmányhoz a által ereje és egészségének fenntartására; minden arvese, majz, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holttetem kenőcs
1/4 tégey ára 2 frt, 1/2 tégey 1 frt 20 kr.
Felülmullatatlán holttetem eltávolítására régi bajoknál is.

állatgyógykészítményei
jelenkor legkötünőbbje, melyek számos bizonylat szerint semmi más hasonló szerek által hatásokban el nem éertek. Raktárak a gyógyszerárakban és drogeriákban.
Főraktár: — Zombor és környéke részére:
TÁRCZAI ISTVÁN
gyógyszertára ZOMBOR.

Hotter-féle Training-Fluid
1 palaeczt frt 1.20
Az inakat és izmokat a magas óreg korig állandó erőben és frisszen fenntartja, az állatot a bedörzsölés után a leggyobb fáradalmakra és vontatásra képesíti. A túlerőltetés következményeinél bennulás, szaggatás és mervevésnél meglepő sikerrel alkalmazatik.

Hotter I. és II. sz. disznópóra
1 kiló frt 1.20.
Legjobb érendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítására; kütünö bevált orvasezvál. A II. szamu hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer
1 üveg 1 frt 50 kr.
Lovaknál mindennemű kolika és húgyfelakadás, szarvasuháknál pedig puffadsággellen alkalmazandó

Első os. és kir. osztrák-magyar kisköröng szab.

Hömlökzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 126. (saját házban)

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, os. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből földolhatóak, száraz állapotban poralszobán és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfele szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkifináltabb és legbiztosabb a

Margit Crème,
mely vegyíztla, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arezkenőcs pár nap alatt eltávolít szepőlő májfoltot, pattanást, bőrrakát (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kísimítja a ránczokat, reddőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és fűdévé varázsolja. Legkifináltabb övszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit főszép (Zahupasta) 50 kr., Margit arcvíz 50 kr. Számtalan elismerő és közönségi levél!

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen,

gyógyszerész, ÁRAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogua-üzletben és illatszer-kereskedésben.

Biztos

kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyneknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részlel-fizetésre való eladásával foglalkoznikivánnak.

„MERCUR“

váltóüzleti

részvénylársaság

BUDAPEST
Araay János
utca 31.

BECS.

WIEN.

Kronprinz-szálloda.

Hotel-Kronprinz.

Legszébb helyen fekvő polgári családi szálloda.

Mintaszertül tisztaság, kifinó agyag. Utczai szobák 2 kor. 40 fillértől kezdve, villamos világítással és szolgáltatással együtt.

E szállodát leginkább magyarok látogatják, miután a szálloda tulajdonosa szintén magyar a földieknek szívesen áll rendelkezésre:

Szeiler Lipót,

szálloda-tulajdonos.

Gräber Mihály

épület-és butor-asztalos

* ZOMBORBAN, Deák Ferencz-körút 141. sz., saját házában. *

Bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét **asztalos-műhelyemre** és

kész butoraimra

felhívni, és kérem szükségleteinek fedezése alkalmával engem becses megbízásaival megtisztelni.

Készítek és kész raktárt tartok a legjobb és száraz anyagból készült (nem gyári munka)

hálószoba, ebédlő, szalon- és irodai berendezések;

ugyszintén egyes butodarabokat is, **rajz és minta szerint.**

Az épület-munkákat, melyekhez külön munkaerőm van, a legjobban és leggyorsabban készítem el.

Tisztelettel

Gräber Mihály,

épület-és butor-asztalos

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA

Az arzbőr szépi **RIZSPOR** tése és finomítása.

Legelőgansabb toillete-, hál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

es. és kir. udvari toillete-szappan és illatszergyár.

Bécs I., Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszer-droguin- és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő üzénél.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkifináltabb mázólo-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. - 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonani befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. üzénél Zombor.